

NÄRINGSVÄVEN

Syfte och bakgrund

Syftet med den här övningen är att ge deltagarna förståelse för hur en näringsväv ser ut och den samverkan som finns mellan olika organismer i en sådan, samt hur näringsväven påverkas om någon del i den försvinner.

Material

- Nystan med snöre som ej trasslar sig så lätt.
- Bilder (gärna inplastade) på olika vattenorganismer. Om du har många elever, gör flera uppsättningar av vattenorganismer så att var och en får varsin bild.

Genomförande

Alla i gruppen ställer sig i en ring och de olika bilderna delas ut. Cirka 6-10 elever är lagom i varje grupp.

Ledaren frågar och använder snöret för att knyta ihop alla elever som representerar olika organismer till en näringsväv:

- Kan ni komma på något i vattnet som lever med hjälp av solljus? Svaret är exempelvis olika slag av alger (en- och flercelliga) och vattenlevande kärlväxter. Beroende på vad eleverna lärt sig och på vilket bildmaterial man har använt används antingen namn på större grupper eller artnamn. Eleverna som har en alg eller vattenväxt på sina bilder får ta tag i snöret.
- Kan ni komma på något som äter alger? Svaret är till exempel sötvattensgråsugga och snäckor. Eleverna med sötvattensgråsuggor och snäckor får nu ta ta i snöret (man drar snöret tvärs över ringen över mitten till de elever som står där).
- Vilka lever på sötvattensgråsuggor? Svaret är till exempel mört och abborre. Och så fortsätter detta (med till exempel gädda; följt av exempelvis säl eller människa) tills alla elever håller tag i snöret. Man bör uppmana eleverna att hålla snöret spänt mellan sig. Om det går kan man säga att de ska luta sig och hålla i sig med snöret som stöd.

Sedan kan ledaren fråga "Vad händer om... sötvattensgråsuggan dör ut?" Fånga elevernas gissningar och fråga varför de tänker som de gör. När alla håller i snöret kan man börja försiktigt och be "gråsuggan" som dör, att göra ett lättare ryck i snöret. Alla som känner rycket gör i sin tur ett ryck, som fortplantar sig runtom i ringen – ett spännande sätt att förstå hur organismerna hör samman i näringsväven.

Variant

Man kan även välja att göra övningen som en näringsväv på land.

Övning från Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik.

Läroplanens mål

Denna övning berör bland annat följande områden i läroplanen:

- Djur och växter i närmiljön.
- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem.
- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband.
- Lekar och rörelse i natur-och utemiljö.

Naturskoleföreningen

Ljusdals

Kommun

